

12 gode råd til sanntidsundervisning på nett

Av [Randi Elisabeth Hagen](#), 12-11-2020

I denne artikkelen ser vi nærmere på sanntidsundervisning i det digitale klasserommet. Her er tolv gode råd til deg som skal drive undervisning i Zoom.

Med sanntidsundervisning mener vi nettbasert undervisning som foregår i sanntid, der lærer og studenter altså møtes samtidig. Noen bruker også begrepene fjernundervisning eller synkron nettundervisning. Hva skal til for at dette skal oppleves som en god erstatning for vanlig klasseromsundervisning?

1 Øv med kolleger

Det er smart å få prøvd seg noen ganger på å være både vert og deltaker i Zoom. Kall inn et par av kollegene dine til en fiktiv undervisningstime, der dere sammen trener på hvordan undervisningen kan gjennomføres. Test webkameraet og mikrofonen din, slik at du kjenner innstillingene og funksjonene. Prøv deg på å dele PowerPoint, lage en undersøkelse (Poll), dele inn i grupper (Breakout Rooms) og bruke chat-feltet. Øving skaper trygghet!

2 Spill inn fagstoff

Dersom du har lærestoff som du tenker egner seg best til (enveis-)forelesninger, bør du spille disse inn på forhånd i Mediasite Desktop Recorder og legge de ut i Canvas som filmer. Del opp stoffet og spill inn leksjoner med relativt kort varighet. Studentene har et kort oppmerksomhetsspenn.

3 Planlegg studentaktiviteten

I sanntidsundervisning bør det legges opp til mer variert aktivitet og samhandling. Tenk gjennom hvordan du kan holde studentene fokuserte og aktive gjennom økten. Hvordan kan du best presentere og bearbeide fagstoffet sammen med dem? Lag en kjøreplan for deg selv.

Rett før undervisningen bør du klargjøre dokumenter og verktøy du skal bruke, slik at du ikke lager mye ventetid når du er online.

4 Styr dialogen

For å unngå mye støy, bør du på forhånd stille inn Zoom-møtet slik at studentene kommer inn med mikrofonlyden skrudd av (mute). De bør få skru på mikrofonlyden (unmute) etter eget ønske. Å skru på alle studentenes mikrofoner ("unmute") samtidig vil medføre mye ekko og støy.

Når du kjører presentasjonen din bør det være stille. Si til studentene at de kan bruke virtuell håndsopprekning på **Participants > Raise Hands** underveis, dersom de ønsker å bidra muntlig. For å slippe til studenten skal du da klikke **Lower Hand** og dernest **Unmute**.

Det er åpnet opp for emojis i Zoom, både fra din side og fra studentenes. Det kan altså komme symboler for applaus eller tommel opp til deg underveis. Hvis dette er forstyrrende eller tar helt av, si i fra til studentene.

Vær også oppmerksom på feltet **Chat**, der det kan dukke opp spørsmål underveis.

5 Skru på kameraet ditt

Det er positivt om du skruer på kameraet ditt og ser direkte på kameraet slik at du får øyekontakt med studentene i oppstarten. Noen av studentene vil antakelig også velge å være tilstede med video, men du bør ikke kreve dette. (Det viktigste er at de skruer på lyd og deltar aktivt når de blir bedt om å bidra.)

Når du presenterer fagstoff vil oppmerksomheten rettes mot dette (f.eks. PowerPoint), så da kan du gjerne skru av kameraet og bare beholde mikrofonlyden din.

Dersom du vil skjule bokhyller eller stue i bakgrunnen kan du bruke en såkalt virtuell bakgrunn i Zoom. Klikk på pilen til høyre for videoikonet nederst til venstre. Du velger deretter **Choose Virtual Background** og så +/plussymbolet til høyre. Du kan da laste opp et bakgrunnsbilde.

6 Introduser studentene til Zoom

Første gang du bruker Zoom for nye studenter bør du forklare hvordan verktøyet fungerer. Grensesnittene til din og studentenes Zoom er ganske like, med unntak av at du som vert/lærer har knappene **Polling** og **Breakout Rooms**. Videre står det **Participants** hos dem og **Manage Participants** hos deg. Forskjellen er at du kan starte spørsmålsrunder eller dele inn i grupper. Du har selvsagt også endel administrative rettigheter. Men når du skal forklare Zoom kan du kikke litt på ditt eget grensesnitt når du gjør dette.

7 Vis agenda/mål for økten

Ved oppstart kan du gjerne formidle hva læringsmålene for økten er med en slide i PowerPoint.

Du bør også forklare hva de kan forvente seg fra din side - og hva du forventer av aktivitet fra dem i denne sanntidsundervisningen. Hva vil eventuelt skille seg fra det de er vant til fra campus?

8 Organiser gruppesamtaler

Legg opp til gruppesamtaler gjennom funksjonen **Breakout Rooms** i Zoom. Her kan du dele studentene opp i grupper, med et bestemt antall i hver gruppe. De får dernest sine egne Zoom-rom som de flyttes over til og kan diskutere i - for eksempel i 10 minutter. Du kan besøke disse rommene om du vil. Når du mener de har diskutert ferdig, kaller du dem tilbake til hovedrommet igjen.

9 La studenter presentere

I noen emner skal studentene vise frem grupparbeid eller egne presentasjoner. I Zoom kan studenter klikke **Share Screen** for å dele skjermen sin. (Det kreves ingen bestemte innstillinger for å få til dette.) Informer studentene om at de skal klikke på det grønne ikonet **Share screen** for å dele.

10 Bruk tavla

Har du behov for å tegne og forklare, som på ei tavle? I Zoom ligger et innebygget verktøy kalt Whiteboard. Klikk på **Share Screen** og velg dernest **Whiteboard** for å bruke det. Her har du tusjer, symboler, figurer og det du trenger for å visualisere noe med strek.

11 Still et spørsmål i Polling

Zoom har en enkel spørsmålsfunksjon kalt **Polling**, som du kan ta i bruk hvis du har noen få, enkle spørsmål. Du kan velge mellom **Single Choice** (ett riktig svar) eller **Multiple Choice** (potensielt flere riktige svar). Spørsmålene kan du skrive inn direkte i verktøyet. Når studentene har svart, kan du vise frem resultatene.

12 Bruk responsskjemaer

Såkalte responsskjemaer, som Menti og Padlet, er spennende verktøy du kan ta i bruk for å aktivisere studentene. Her kan de svare anonymt på spørsmål du har stilt - og du kan i etterkant presentere svarene deres som ordskyer, søyle- eller kakediagram. Bruk responsskjemaer slik du eller ville ha vist dem frem i auditoriet. Verktøyene er ikke integrert i Zoom, men så lenge du deler skjerm kan du vise frem hva som helst.

Lykke til med sanntidsundervisningen!